33576 Natuurbeleid

Nr. 573 Brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 oktober 2026

De vaste commissie voor Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur heeft staatssecretaris Erkens op 22 juni 2026 gevraagd om een reactie te geven op de brief van Schelpenwinning Waddenzee BV te Harlingen d.d. 29 mei 2026 over "Afschrift brief Schelpenwinning Waddenzee BV, Rousant BV en Testamare Holding aan minister van Infrastructuur en Waterstaat (e.a.) m.b.t. noodsignaal over situatie van schelpenwinners in Waddengebied/Noordzeekustzone". Dit onderwerp ligt op mijn beleidsterrein, daarom beantwoord ik het verzoek.

Ik heb kennisgenomen van de brief van de schelpenwinners over de ontstane situatie rond de vergunningverlening voor schelpenwinning in de Waddenzee en Noordzeekustzone. In de brief waarschuwen de drie schelpenwinningsbedrijven dat hun voortbestaan wordt bedreigd doordat hun vergunningen zijn vernietigd door de Raad van State en onduidelijkheid bestaat over de vergunningsprocedure voor 2026-2028. De schelpenwinning in de Waddenzee ligt daardoor al geruime tijd stil. Zij vragen de ministers van LVVN en IenW, de provincie Fryslân en Rijkswaterstaat om een tijdelijke oplossing (zoals een gedoogbeschikking of vergunning). Ik heb begrip voor de zorgen die de bedrijven uiten over de ontstane onzekerheid en de gevolgen voor de bedrijfsvoering van de vertraging in de vergunningprocedures. Als reactie op deze brief heeft Rijkswaterstaat op 7 juli 2026 een gesprek gevoerd met een vertegenwoordiging van de schelpenwinners.

Het is goed de rolverdeling hier kort te duiden. Het Rijksvastgoedbedrijf verleent de concessie voor de schelpenwinning, RWS verleent de ontgrondingsvergunning voor het winnen van schelpen, de provincie Fryslân verleent de natuurvergunning en deze activiteiten vinden grotendeels plaats in N2000 gebieden. Drie schelpenwinbedrijven, Testamare, Waddenzee BV en Rousant, hebben op 2 augustus 2026 de aanvragen voor ontgrondingenvergunning bij Rijkswaterstaat ingediend. Deze procedure loopt nu.

Tegelijkertijd staat de vergunningverlening momenteel onder druk door een recente uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. In de uitspraak van 5 augustus 2026 over de ontgrondingsvergunningen 2023-2025 heeft de Afdeling geoordeeld dat de ontgrondingsvergunningen in strijd zijn met het zorgvuldigheidsbeginsel (art. 3:2 Awb), het motiveringsbeginsel (art. 3:42 Awb) en met de beleidsregels ontgrondingen rijkwateren 2022, artikel 3, tweede lid (vaststelling maximale hoeveelheden).

Ik bestudeer momenteel de uitspraak en beraad mij op de vervolgstappen voor de vergunningverlening, alsmede op de toekomstige mogelijkheden voor schelpenwinning in het Waddengebied en de Noordzeekustzone. Het is nu helaas nog niet mogelijk te voldoen aan de aanvullende informatiebehoefte die volgt uit de uitspraak van de Raad van State. Hiervoor is nieuw ecologisch onderzoek nodig, om de hoeveelheden te winnen schelpen goed te kunnen bepalen. Daarnaast zal voor een nieuwe vergunningaanvraag een Milieu Effect Rapportage

(MER) nodig zijn indien de omgevingsvergunning voor een ontgrondingsactiviteit het mogelijk maakt om schelpen te winnen op een oppervlakte van 500ha of meer, hiervoor zijn de aanvragers verantwoordelijk.

Ik zal Rijkswaterstaat vragen om de schelpenwinbedrijven te informeren over de vervolgstappen.

De minister van Infrastructuur en Waterstaat,
V.P.G. Karremans